

NORDPLUS
Adult

Curricula Kompendium
Kulturfrivillige i tyndt befolkede områder

Hans Jørgen Vodsgaard and Ena Drenkhan (Ed.)

NORDPLUS
Adult

Curricula kompendium – Kulturfrivillige i tyndt befolkede områder

Redaktør: Hans Jørgen Vodsgaard og Ena Drenkhan. Medskribenter: Bente von Schindel, Tomas Järvinen og Gréta Bergrún Jóhannesdóttir.

© 2018: Interfolk, Tartu Folk High School, Musisk Oplysnings Forbund Denmark, Finnish Swedish Youth Association and Husavik Academic Center.

Teksten må gengives med kildeangivelse

Udgiver: Interfolks Forlag

Layout: Interfolks Forlag

1. udgave, januar 2018

Dette kompendium er udviklet inden for rammerne af Spark Nordplus Voksen, udviklingsprojekt i august 2016 – Juli 2018 med titlen SPARK - Kulturfrivillige i tyndt befolkede områder.

Se projektportalen: <http://nordplus-spark.one/>

Projektet er støttet af

Denne publikation afspejler kun forfatterens synspunkter, og Nordisk Ministerråd kan ikke holdes ansvarlig for brug af de oplysninger, der er indeholdt heri.

Indhold

Forord	4
1. Definitioner og betydninger af et curriculum.....	6
1.1 En mulig definition	6
1.2 Det væsentlige i en studieplan.....	6
2. Retningslinjer for udarbejdelse af voksenuddannelsen.....	8
2.1 Voksenuddannelse.....	8
2.2 Planlægning af et udgangspunktsbaseret program	8
2.3 Kursusinformation.....	9
2.4 Vurdering.....	11
2.5 Evaluering.....	13
Referencer	14
3. Standard læseplan for kulturfrivillige.....	15
1. Studieordningens titel.....	15
2. Læseplanens reference.....	15
3. Formålet med kurset	15
4. Læringsudbytte.....	15
5. Målgrupper	16
6. Adgangskrav.....	16
7. Kursuslængde og kursustype	16
8. Nøgleindhold.....	16
9. Undervisningsmetoder	16
10. Kursusmaterialer.....	17
11. Læringsmiljø.....	17
12. Forberedelse, vurdering og opfølgning	17
13. Kursuscertifikat.....	17
14. Kompetenceprofil for trænerne.....	17
Oversigt over den integrerede kursusplan:	18
4. Overfør læringen	19
4.1 Baggrund og behov	19
4.2 Læringsmål.....	19
4.3 Fokus på transformation - før og efter kurset	19
Anneks: Præsentationer af de fire pilot kurser	20
I. Det danske pilotkursus	20
II. Det finske pilotkursus.....	22
III. Det estiske pilotkursus	24
IV. Det islandske pilotkursus	26

Forord

Denne rapport er en del af Spark Nordplus Voksen, udviklingsprojekt, August 2016 – Juli 2018 med titlen SPARK - Kulturfrivillige i tyndt befolkede områder

Projektet er støttet af Nordplus programmet fra Nordisk Ministerråd. Partnerskabskredsen består af fem organisationer fra fire nordiske og baltiske lande, der arbejder inden for amatørkultur, det frivillige kulturelle område, voksenuddannelse og civilsamfundet. Partnerne er:

Musisk Oplysnings Forbund Denmark (DK) – see www.mof-dk.dk

Interfolk, Institute for Civil Society (DK) - see www.interfolk.dk

Finnish Swedish Youth Association (FI) – see www.fsu.fi

Tartu Folk High School (EE) – see www.rahvaylikool.ee

Husavik Academic Center (IS) – see www.eything.is

I de seneste år har vi oplevet mere politisk og offentlig interesse for at genoplive landdistrikterne og tyndt befolkede områder i medlemsstaterne og modvirke den nuværende tendens, hvor borgerne flytter fra landdistrikter til byområder. En af måderne at modvirke denne tendens på kan være at fremme mere tilgængelighed og involvere kunst og kulturaktiviteter.

Partnerskabskredsen er enig i, at nye initiativer i den tredje sektor, der består af foreninger indenfor kunst- og kultur, kan gøre en forskel. For at sikre kulturel bæredygtighed skal vi styrke "borgerhjelper-borger - tanken", hvor foreningerne inden for kunst- og kultur er initiativtagerne.

Projektets mål er at forbedre de foreningsfrivilliges kompetencer i forhold til at styrke kunst- og kulturaktiviteter i tyndt befolkede samfund. Målsætningerne er at udvikle:

- Innovative måder, hvorpå man kan nå ud til de borgere, der er involveret i kunst og kultur, så de kan blive ressourcerfulde kulturfrivillige.
- Kurser af høj kvalitet, skræddersyet til disse grupper, der omhandler, hvordan man organiserer kulturelle aktiviteter, der på samme tid er med til at udvikle samfundet.
- Kompetencer og evner til for foreningslivet at støtte de frivillige og samarbejde med interessenter.

Projektets nøgleaktiviteter har været og vil være:

- At kortlægge bedste praksis og kompetencer hos lokale kulturfrivillige og præsentere de essentielle kompetensprofiler i en nordisk multilateral rapport.
- At udlede de væsentligste krav til rekruttering og træning af fremtidige kulturfrivillige.
- At udvikle og afprøve læseplanerne i en række pilotkurser i hvert partnerland.
- At offentliggøre et kompendium om passende læseplaner og læringsmetoder.
- At formidle resultaterne til det bredere nordisk-baltiske samfund.

For mere information, se projektets hjemmeside: <http://nordplus-spark.one/>

Vi håber, at dette kompendium kan give ny viden og inspirere andre interesserede til at planlægge seminarer for deres frivillige og medarbejdere med det formål at kunsten og kulturen udbygges i de tyndt befolkede områder for derved at forbedre levevilkårene.

Januar 2018, Hans Jørgen Vodsgaard

1. Definitioner og betydninger af et curriculum

1.1 En mulig definition

”Begrebet curriculum refererer til de lektioner og akademisk indhold, der undervises i i en skole eller i et bestemt kursus eller program. Afhængigt af, hvor bredt pædagoger definerer begrebet, refererer curriculum typisk til den viden og de færdigheder, som eleverne forventes at tilegne sig, hvilket omfatter de læringsstandarder eller læringsmål, de forventes at møde. De enheder og lektioner, som lærere underviser i, de opgaver og projekter, der gives til studerende, bøger, materialer, videoer, præsentationer og aflæsninger anvendt i et kursus og de tests, vurderinger og andre metoder, der bruges til at evaluere studerendes læring. I en individuel læreruddannelse, for eksempel, ville være de specifikke læringsstandarder, lektioner, signaler og materialer, der bruges til at organisere og undervise i i et bestemt kursus.”¹

1.2 Det væsentlige i en studieplan²

Design af et kursusprogram omfatter først og fremmest overvejelser om mål, tilsigtede læringsresultater, systemer eller indhold, læringsmetoder og vurdering. Hvert af disse elementer er beskrevet nedenfor.

Formål

Læreplanens formål ligger til grund for ”læringsrejsen” - dens overordnede formål eller begrundelse ud fra den studerendes synspunkt.

Læringsudbytte

Læringsresultater er, hvad eleverne vil lære, hvis de følger læseplanen med succes. Ved udformning af læringsresultater er det god praksis at:

- a. Udtrykke resultaterne på en måde, så de studerende ville kunne forstå og udføre opgaven.
- b. Medtage forskellige former for resultater. De mest almindelige er kognitive mål (viden: Læringsfakta, teorier, formler, principper mv.) og præstationsresultater (færdigheder: Læring om, hvordan man udfører procedurer, beregninger og processer). I nogle sammenhænge er affektive resultater også vigtige (udvikling af holdninger eller værdier, fx dem, der kræves i et bestemt erhverv).

Syllabus

Curriculum ‘et er ”indholdet” af programmet - emner, der vil blive dækket, efterhånden som det skrider frem. Ved udvælgelse af indholdet, skal du huske følgende principper:

- a. Det bør være relevant for udfaldet af curriculum ‘et. En effektiv curriculum er hensigtsmæssigt, klart fokuseret på de planlagte læringsresultater. Inddragelsen af irrelevante emner, der er interessant i sig selv, virker som en distraktion og kan forvirre eleverne.
- b. Det bør være passende for niveauet af programmet eller enheden. Et effektiv curriculum er progressiv, fører eleverne videre og bygger på, hvad der er gået forud. Materiale, der er for basisagtig eller for avanceret til deres nuværende trin, får enten eleverne til at kede sig eller gør dem forvirrede og det nedbryder deres motivation til at lære.
- c. Det bør være ajourført og om muligt afspejle den nuværende forskning.

¹ Definition af The Glossary of Education Reform – see <http://edglossary.org/curriculum/>

² Se også: <http://www.tlso.manchester.ac.uk/map/teachinglearningassessment/teaching/curriculumdesign>

Lærings- og undervisningsmetoder

Dette er de midler, hvormed eleverne vil engagere sig i curriculum 'et, dvs. hvilke former for lærererfaring, curriculum 'et vil medføre. Selvom det vil indeholde den undervisning, som eleverne vil opleve (foredrag, laboratoriekurser, feltarbejde mv.), er det vigtigt at huske på, at den overordnede vægt bør være på læring og på de måder, hvormed det kan medvirke til at forekomme. For eksempel:

- a. Individuel undersøgelse er et vigtigt element i universitetets curriculum og bør planlægges med samme omhu som andre former for læring. Det er god praksis at foreslå specifikke opgaver i stedet for udelukkende at overlade til eleverne at bestemme, hvordan de bedst kan bruge deres private studietid.
- b. Gruppelæring er også vigtig. Studerende lærer af hinanden på måder, som de ikke kan lære alene eller fra medarbejdere, og inddragelse af gruppeprojekter og aktiviteter kan helt sikkert forbedre læseplanen.
- c. Online læring er stadig vigtigere i mange curricula 'er og skal planlægges omhyggeligt, hvis det skal bidrage effektivt. Online materialer kan være en værdifuld støtte til læring og kan udformes til at omfatte nyttige selvvurderingsopgaver. (se nedenunder).

Vurdering

Læring opstår mest effektivt, når en studerende modtager feedback, dvs. når han eller hun modtager information om, hvad de allerede har (og ikke allerede har) lært. Processen, hvormed disse oplysninger genereres, er vurdering, og den har tre hovedformer:

- a. Selvvurdering ... gennem hvilken en elev lærer at overvåge og evaluere sin egen læring. Dette skal være et væsentligt element i curriculum 'et, fordi vi tilstræber at formidle kandidater, der er passende reflekterende og selvkritiske.
- b. Parvis vurdering, hvor eleverne giver feedback på hinandens læring. Dette kan ses som en udvidelse af selvvurdering og forudsætter tillid og gensidig respekt. Forskning tyder på, at eleverne kan lære at dømme hinandens arbejde så pålideligt som personalet.
- c. Tutorbedømmelse, hvor en medarbejder eller undervisningsassistent giver kommentarer og tilbagemelding om den studerendes arbejde.

Vurderingen kan være formativ (giver feedback til at hjælpe den studerende med at lære mere) eller summativ (udtrykker en bedømmelse af den studerendes præstation med henvisning til angivne kriterier). Mange vurderingsopgaver involverer et element af begge, f.eks. en opgave, der er markeret og returneret til den studerende med detaljerede kommentarer.

Summativ vurdering involverer normalt tildeling af karakterer eller karakterer. Disse hjælper personalet til at træffe beslutninger om progression af studerende gennem et program og tildeling af grader, men de har begrænset uddannelsesmæssig værdi.

De studerende lærer normalt mere med formativ tilbagemelding - ved at forstå styrken og svaghederne i deres arbejde, end ved at kende karakteren, der gives.

2. Retningslinjer for udarbejdelse af voksenuddannelsen

Disse retningslinjer fokuserer på kurser for voksne, og de udgår fra den læringscentrerede tilgang og principperne for resultatbaseret læring. Resultatbaseret læring fokuserer på vurderbare læringsresultater, som eleverne skal opnå som et resultat af læringsprocessen.

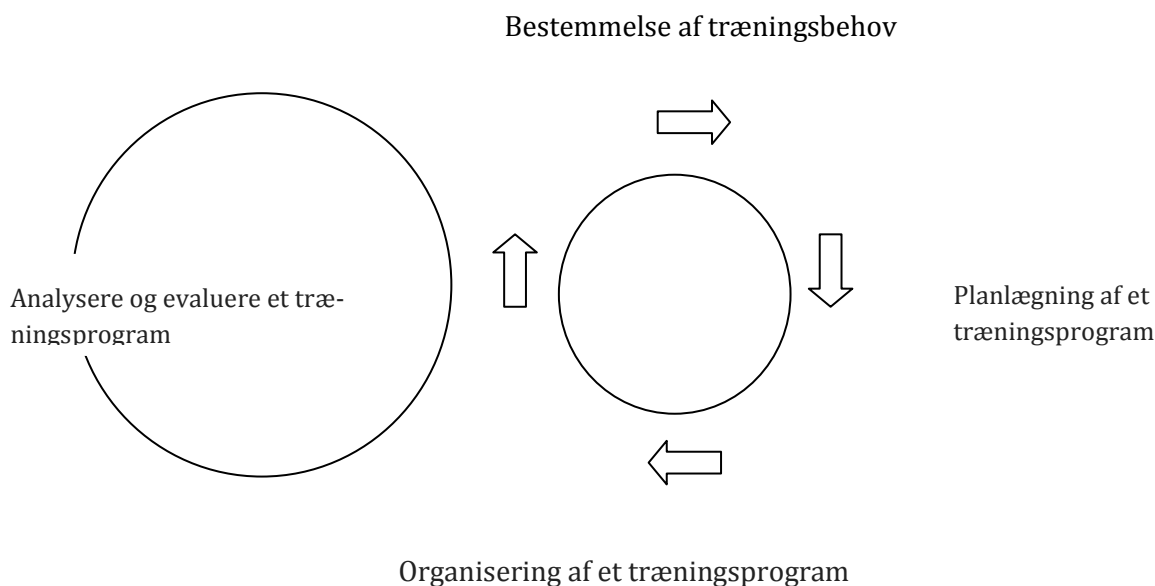
2.1 Voksenuddannelse

Læring er en ændring i deltagernes holdninger/synspunkter og en forøgelse af viden og/eller færdigheder, der opstår som følge af uddannelsen (Kirkpatrick, 1998). Disse ændringer hjælper eleverne med at klare sig bedre i det omgivende miljø (Knowles, Holton, & Swanson, 1998).

Undervisning af voksne er forskellig fra undervisning af børn. Voksne elever har høj selvbevidsthed og tidligere erfaring - de er også villige til at finde sammenhænge mellem deres erfaring og det, der er blevet lært; deres læringspræferencer afhænger af, hvad de har brug for på arbejdspladsen eller i det civile liv, og de er også interesserede i problembaseret læring (Illeris, 2004; Knowles et al 1998).

Voksne er motiveret for at deltage i træning af forskellige årsager. Voksne elevs interesse for at lære er relateret til behovet for at hæve deres kvalifikationer, erhverve specifikke færdigheder, tilbringe meningsfuld tid sammen med andre eller bedre forstå noget, der hidtil har været uklart. Selv om voksne reagerer på eksterne motivationer (som bedre karrieremuligheder og højere løn), påvirkes de mere af interne motivationer, som de forstår: At læring er nødvendig for deres egen udvikling (Knowles et al, 1998).

Læringsprocessen kan opdeles i fire sammenflettede faser

Figuren 1: Læringsprocessen i voksenuddannelse ud fra arrangørernes perspektiv (Pilli et al, 2013)

2.2 Planlægning af et udgangspunktsbaseret program

Et specifikt træningsprogram begynder med at sætte mål og dele disse informationer med alle interessenter i programmet. Elever, uddannelsesudbydere, ordregivere, sponsorer og andre interessegrupper skal være opmærksomme på uddannelsens mål og effektivitet. Det er vigtigt at tage

hensyn til elevernes tidligere erfaring og involvere lærere i målsætningen, hvis det er muligt (Kirkpatrick, 1998).

Når et træningsprogram bestilles af en virksomhed eller en forening, er en målgruppe allerede defineret, og ordregiveren har sat sine mål. I dette tilfælde skal uddannelsesudbydere angive indhold, læringsresultater og undervisningsmetoder; de skal også beslutte sig for kravene til at gennemføre træningsprogrammet. Et træningsprogram udføres i henhold til studieplanen. Ved udformningen af en læseplan tages både målgruppen med sine behov og læringsresultaterne i betragtning (Pilli et al, 2013).

Formålet med en læseplan baseret på udkommet, er at beskrive, hvad der skal opnås ved uddannelsens afslutning - målene sættes ud fra deltagernes forventede læringsresultater. Hele læringsprocessen fokuserer på at opnå disse resultater på den bedste måde (Suskie, 2009).

2.3 Kursusinformation

Typisk indeholder undervisningsplanen mindst følgende oplysninger:

1. Læseplanens titel
2. Pensumgruppen og grundlaget for læseplanlægning
3. Formålet med og genstand for uddannelsen
4. Læringsresultater
5. De krav, der skal opfyldes for påbegyndelse af studiet, hvis de er en forudsætning for
6. Det samlede antal undersøgelser, herunder klasseværelsets proportioner, praktisk og
7. Indholdet af kurset
8. Lærings- og undervisningsmetoderne
9. Beskrivelsen af studiemiljøet
10. Listen over studiematerialer, hvis disse er forudsætningen for afslutning af studieplanen
11. Betingelserne for at afslutte og de dokumenter, der skal udstedes
12. Beskrivelse af de kvalifikationer, læring eller erhvervs erfaring, der kræves til gennemførelse af kurset

1. Læseplanens titel

Skal formuleres attraktivt såvel som informativt, og det skal afspejle indholdet af efteruddannelsen

2. Læseplansreferencen

Læseplansreferencen kan fortsætte med uddannelsens mål, en læseplan kan udarbejdes på grundlag af de faglige kvalifikationer, en bestemt del af de faglige kvalifikationsstandarder, modulet i den nationale læseplan, i skolens eller i en bestemt del af disse læseplaner. Det er også tilladt at stole på de nationale krav, der er fastsat i lovgivningen (gælder ikke på kulturområdet).

3. Målene

Målene med træningen omfatter det overordnede mål eller formål med uddannelsen og de mere specifikke mål for læring.

4. Læringsresultaterne

Læringsresultaterne formuleres i overensstemmelse med læringsprocessen og skal måles, bedømmes og realiseres inden for en begrænset periode. Generelt er der 4 - 6 resultater. Disse resultater tjener som grundlag for valg af passende undervisnings- og læringsmetoder samt beslutninger om vurderingsmetoder og undersøgelsens struktur og indhold. Både målsætningen og læringsresultaterne kan hentes i læseplanen. Læringsudbyttet forklarer og specificerer målet.

5. Adgangskrav

Adgangskrav kan afhænge af sammenhængen mellem træning og målgruppe. Hvis fx træningsprogrammet er beregnet til kulturelle fagfolk, forventes de at have erfaring fra tidligere på dette område. Imidlertid er det i de fleste tilfælde ikke nødvendigt at fastsætte sådanne stive påbegyndelsesbehov.

6. Det samlede antal undersøgelser

Det samlede antal undersøgelser i efteruddannelse måles typisk i akademiske timer, dvs. en akademisk time svarer til 45 minutter. Derved skal det understreges, at en læseplan tager højde for elevernes arbejdstid, ikke undervisernes.

Undersøgelser kan opdeles i:

1. Auditivt arbejde - læring i fysiske og web-baserede læringsmiljøer under tilsyn af træner
2. Praktisk træning i skolemiljøer - aktiviteter i skolelokaler (praktisk læringsmiljø)
3. Praktisk træning i arbejdsmiljøer - læring på arbejdsplads eller borgerforening under tilsyn af en lokal instruktør
4. Uafhængigt arbejde - Elever udfører selvstændigt forskellige opgaver, der har bestemte mål og lærere giver feedback til eleverne om deres præstationer (kan også gøres i en web-baseret læringsmiljø).

7. Indholdet af undersøgelserne (pensum)

bør indeholde oplysninger om hovedemner eller emner, der gennemgås under uddannelsen.

8. Lærings- og undervisningsmetoderne

Lærings- og undervisningsmetoderne skal tage hensyn til målsætningen for læringsprocessen, temaområdet og emnet, lærernes baggrund, tilgængelige ressourcer, læringsmiljø og også egne kompetencer (St. Clair 2015).

Når man vælger undervisningsmetoder og planlægger en undervisningsproces, bør man huske på det overordnede billede, selv planerne for hver læringsdag bør laves under hensyntagen til det overordnede billede. Målet bør være at opnå harmoni mellem undervisningsmetoder og hele kurset.

Det er meget almindeligt at skelne mellem lærercentrerede og læringscentrerede undervisningsmetoder. For eksempel hører foredrag, demonstration, diskussion m.v. til i kategorien af lærercentrerede metoder; mens gruppearbejde (brainstorm, seminar, diskussion, tvist, paneldiskussion osv.) og individuelle opgaver (analyse, mandala m.v.) falder ind under kategorien elevcentrerede metoder.

9. Læringsmiljøet

Læringsmiljøet kan være fysisk eller webbaseret eller begge dele, og proportionerne af miljøerne kan specificeres med lektionens omfang. Afhængigt af studietypen er det vigtigt at angive, om læring foregår i et foredragslokale, computerrum, laboratorium eller andetsteds. Hvis læring foregår

både i foredragsrum og laboratorium, er det nødvendigt at oplyse, hvilken type udstyr/materialer eleverne kan bruge i løbet af kurset. Eleverne er også interesserede i størrelsen af gruppen.

Når du planlægger læringsprocessen, er det vigtigt at huske på, at folk normalt husker ting mere effektivt i den form, disse ting blev lært i første omgang. Hvis læringsforløbet beskriver, at deltagerne er i stand til at bruge ny viden i deres praktiske arbejde, skal hoveddelen af studiet omfatte praktisk træning (Pilli et al, 2013).

10. Studiematerialer

Studiematerialer skal understøtte vidensdannelsesprocessen. For at overføre oplysninger kan forskellige online-ressourcer (billeder, videoer, specialundervisningsmaterialer) bruges ud over tekstbøger, retningslinjer og andre papirbaserede materialer (St. Clair, 2015).

Materialerne, der udbydes i læseplanen og anvendes under studierne, skal være let tilgængelige for deltagerne (for eksempel uddeles eller downloades fra internettet).

Studiematerialer kan opføres i læseplanen eller på skolens hjemmeside (i kursusannonce). Derudover bør det nævnes, om disse materialer leveres af uddannelsesinstitutionen eller om deltagerne selv skal medbringe dem, og om betalingen for materialerne er inkluderet i studieafgiften, eller de skal betales separat.

11. Et kursusbevis

Et kursuscertifikat udstedes til en person efter afslutning af kurset. Et certifikat skal være informativt, så deltageren kan forklare for sin forening, hvad der er blevet lært under kurset.

Et certifikat er et dokument, der bekræfter færdiggørelsen af kurset, og det kan udstedes til en person, hvis udførelse af læringen blev vurderet, og hvis personen har fuldført alle de nødvendige afslutninger af studieplanen.

En meddelelse om deltagelse i efteruddannelse udstedes til en person, hvis udførelse af læringen ikke blev vurderet, eller hvis personen ikke opfyldte alle de krævede læringsresultater. En meddelelse kan kun indeholde oplysninger om de emner, der faktisk blev dækket af den studerende under kurset.

12. Trænerens kompetencer

Trænerens kompetencer kan måles ved hjælp af følgende kriterier, som også skal fremhæves i læseplanen:

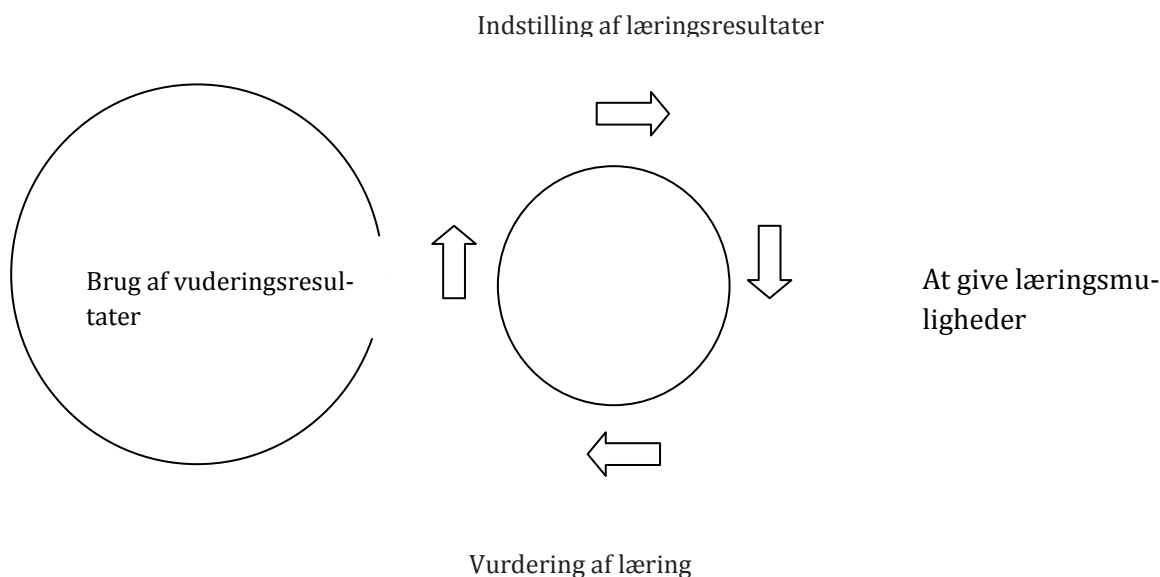
1. Uddannelsesniveau (herunder videreuddannelse)
2. Professionel kvalifikation (har et fagligt certifikat)
3. Trænerens praktiske erfaring inden for de emner, der er behandlet i uddannelsen.

2.4 Vurdering

Vurdering er en vigtig del af læringsprocessen (Drenkhan, 2016). Vurdering er vigtig, fordi det muliggør (Tummons, 2011):

1. at man finder ud af, om læringen faktisk fandt sted
2. at man kan diagnosticere elevernes behov
3. at man kan udstede et certifikat, dvs. officielt godkende, at læring fandt sted
4. at man kan fortsætte med studier og bevise kvalifikationsniveauet
5. at man kan vurdere fremskridtene med at nå målene for uddannelsen
6. at man motiverer og opmuntrer eleverne.

Vurdering kan karakteriseres som en kontinuerlig, fire-trins cyklus (figur 2): For det første indstilles klare og målbare læringsresultater, og efterfølgende får eleverne mulighed for at nå disse resultater. Oplysninger og beviser indsamles og analyseres konstant for at finde ud af, om den faktiske læring opfylder de høje forventninger - ifølge resultaterne vil læring udvikles yderligere (Suskie, 2009).

Figur 2: Vurdering som en fire-trins cyklus (Suskie, 2009)

En vurderingsmetode skal efterligne en aktivitet eller situation, hvor eleverne senere skal bruge den viden og/eller færdigheder, de har lært under kurset (Stenström, 2005).

Valg af vurderingsmetoder afhænger af tematisk felt, studiegruppens størrelse og betingelserne for læringsmiljøet (Tummons, 2011).

Vurderingsmetoderne kan opdeles i to typer:

1. Fokus er på vurdering af processen - fx praktisk arbejde, demonstration af praktiske færdigheder, interview, vurderingskriterier beskriver elevernes aktiviteter (for eksempel "gøre rent på sin arbejdsplads")
2. Der fokuseres på at vurdere resultaterne. Resultaterne afspejles i vurderingskriterierne. ("I en portefølje indgår selvanalyse, hvor en elev sammenligner sine kompetencer ved begyndelsen af læringsprocessen og ved slutningen af læringsprocessen").

I tilfælde af, at der er tale om voksne elever, kan følgende vurderingsmetoder anvendes: Observation, undersøgelse, computerbaseret testning, demonstration af praktiske præstationer og gruppepræsentationer (Tummons, 2011).

Eleverne skal underrettes om kriterierne for vurdering af færdiggørelsen af læring allerede i begyndelsen af studierne. Under studierne får eleverne feedback om deres udvikling (kaldet formativ vurdering).

Summativ vurdering anvendes lige efter læring - Eleverne får feedback om deres erhvervelse af ny viden/færdigheder, og der laves konklusioner på, i hvilket omfang de studerende har opnået læ-

ringsresultater. Feedback hjælper eleverne med at forstå deres styrker og svagheder og giver træningsleverandører information om kursets tilrettelæggelse (Suskie, 2009).

2.5 Evaluering

Evalueringen af uddannelsens effektivitet begynder allerede i forberedelsesfasen ved at formulere målet med evaluering, evalueringskriterier og præstationsindikatorer og ved at vælge passende værktøjer til indsamling af information.

I tilfælde af træning er det muligt at evaluere: læringsmiljø, uddannelsesudbydere, studiematerialer, brug af medieudstyr, tilrettelæggelse af uddannelsen (administrative aspekter) og vurderingsværktøjer. På lang sigt vurderes uddannelsens succes ved at tage hensyn til måderne, som deltagerne bruger ny viden, færdigheder, synspunkter og holdninger efter kurset, og de ændringer, der foregår i elevernes handlinger som følge af uddannelsen (Kirkpatrick, 1998).

Tabel 1: Kirkpatrick's Training Evaluation Model (Kirkpatrick, 1998; Forsyth et al., 1995)

Niveau	Vurdering af indholdet	Indsamling af data
Niveau 1-reaktion	Deltagernes tanker og følelser lige efter træningen.	Deltagernes feedback under og efter uddannelsens afslutning, mundtligt eller skriftligt.
Niveau 2-læring	Den resulterende stigning i deltageres viden og / eller evner og ændringer i deres holdning	Demonstration af viden, test, eksamen, rollespil, interview (eller andre sådanne metoder) under træningen. Testning (helst) før og efter træningen.
Niveau 3 - Ændringer i adfærd	Overførsel af viden og færdigheder til jobbet (ændring i arbejdsadfærd på grund af træningen).	Deltagerne vurderes 3-6 måneder efter træningen i deres naturlige arbejdsmiljø ved at observere dem.
Niveau 4 - resultater	Endelige resultater, der opstod på grund af træningen - dvs. fordele for det selskab, hvor deltageren arbejder.	Faldende omkostninger, øget omsætning eller produktion, forbedring af beskæftigelsen, innovationsimplementering

Formålet med effektivitetsvurdering er at give feedback til forskellige interessenter for at forbedre deres præstationer (Drenkhan, 2016):

- Human resource managers, ordregivere - at forbedre kvaliteten af planlægningen af forskellige uddannelser, at vælge uddannelsesudbydere
- Deltagere - at motivere og analysere sig selv
- Ledere - at planlægge organisationens aktiviteter for at retfærdiggøre udgifterne
- Uddannelsesudbydere - bedre planlægning og organisering af fremtidig træning, Bedre valg af trænere
- Trænerne - for at forbedre deres egne præstationer

Referencer

- Drenkhan, E. (2016). "Adult educators` teaching and assessing practices in work-related training organised in the vocational schools on the example of the field of construction". Publitseerimata magistratöö. Tartu Ülikool.
- Forsyth, I., Jolliffe, A., Stevens, D. (1995). Evaluating a course. Practical strategies for teachers, lecturers and trainers. London: Kogan Page Limited.
- Illeris, K. (2004). *Adult education and adult learning*. Florida: Krieger Publishing Company.
- Kirkpatrick, D. (1998). *Evaluating Training Programs: The Four Levels*. San Francisco: Berrett-Koehler Publishers, Inc.
- Knowles, M. S., Holton, E., & Swanson, R. (1998). *The Adult Learner: The Definitive Classic in Adult Education and Human Resource Development*. USA: Butterworth-Heinemann.
- Pilli, E., Aruväli, S., Kaldas, H., & Reppo, S. (2013). Additional training curriculum. Guidance material. Tartu: Ministry of Education and Research.
- St. Clair, R. (2015). *Creating Courses for Adults. Design for learning*. San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Imprint.
- Stenström, M-L. (2005). Assessment of Work-Based Learning in Vocational Education Training as a Subject for Research: Quality Assurance and Practice-Oriented Assessment in Vocational Education and Training. P. Puohotie (Toim), *Learning the skills. Special Edition of the Finnish Journal of Vocational and Professional Education* (lk 99-105). Helsinki: Finnish Vocational Education Research Association OTTU.
- Suskie, L. (2009). *Assessing student learning: a common sense guide*. San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Imprint.
- Tummons, J. (2011). *Assessing Learning in the Lifelong Learning Sector*. London: Learning Matters.

3. Standard læseplan for kulturfrivillige

Her følger en standard læseplan for kulturfrivillige og ledere.

1. Studieordningens titel

Læreplan for kulturfrivillige og ledere i tyndt befolkede områder.

2. Læseplanens reference

Læringsniveauet for dette voksenuddannelsesforløb kan ligge på niveau 4 -5 i den europæiske kvalifikationsramme. EQF-referenceniveauerne fokuserer på niveauet for at lære viden, færdigheder og kompetencer, og det spænder fra basisniveau (niveau 1) til avanceret (niveau 8) - se <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/european-qualifications-framework-eqf>

Læringsresultatet omfatter:

- Niveau 4-viden: Faktisk og teoretisk viden i bred sammenhæng inden for kulturarbejde i civilsamfundets kontekst.
- Niveau 4-færdigheder: En række kognitive og praktiske færdigheder, der er nødvendige for at skabe løsninger på specifikke problemer inden for kulturarbejde
- Niveau 5-kompetencer: Øvelsesstyring og tilsyn i kontekster af arbejde, hvor der er en uforudsigelig ændring; gennemgå og udvikle ydeevne for selv og andre

3. Formålet med kurset

Det overordnede mål er at styrke kulturfrivillige og ledere i tyndtbefolkede kompetencer til at levere tilgængelige og involverede kunst- og kulturmuligheder for lokalsamfundene med en merværdi for medborgerlig deltagelse, samfundsbinding og lokal identitet.

4. Læringsudbytte

Efter afslutningen af kurset har kulturfrivillige forbedret deres kompetencer til at:

1. Genkende og validere deres tidligere læring og formulere deres kompetenceprofil og relevans for at arbejde som kulturfrivillige og ledere.
2. Forstå og forklare mulighederne for kunst og kultur for at hjælpe med at revitalisere landsbyer og fjerntliggende områder.
3. Planlægge kulturprojekter, der tager hensyn til områdets kulturelle og historiske baggrund og historiske kontinuitet.
4. Engagere lokale interessenter fra kultur- og uddannelsesinstitutionerne samt kommunen og det private erhvervsliv.
5. Anvende de nødvendige teamledende færdigheder til at igangsætte, gennemføre og færdiggøre tværkulturelle aktiviteter med en merværdi for medborgerlig deltagelse og fællesskabsbinding.
6. Fremme og kommunikere de nye kulturaktiviteter til forskellige målgrupper og anvende en række forskellige formidlingskanaler i lokalsamfundene.
7. Sikre økonomisk forvaltning af kulturprojekter, herunder effektiv fundraising til støtte for de lokale aktiviteter.
8. Vurdere og overføre læringen til egne fremtidige opgaver som frivillige og ledere.

5. Målgrupper

Kurset er rettet mod kulturfrivillige i tyndt befolkede områder, der ønsker at styrke deres kompetencer til at igangsætte og styre nye tværgående muligheder i lokalsamfundet med en merværdi for medborgerlig deltagelse, sammenhængskraft og lokal identitet.

Antallet af deltagere pr. kursus kan være 12-24.

6. Adgangskrav

Deltagerne behøver ingen formel uddannelse inden for kultur eller kunst. Erfaring med at arbejde som kulturfrivillig er et krav, ligesom en interesse for det sociale liv er et krav.

7. Kursuslængde og kursustype

Kursets samlede omfang er 20 akademiske timer (hvor en akademisk time eller lektion er 45 min.). Herunder er der 16 akademiske timers klasseværelseslæring og 4 faglige timer med uafhængigt arbejde.

Dette kursus, bestående af 20 akademiske timer (45 min), kan omfatte:

- 8 timer: En lørdag, 10-16 (inklusive frokost)
- 8 timer: To hverdage, 17:30 - 22 (inklusive buffet ved ankomst)
- 4 timer: Hjemmearbejde før, under og efter.

8. Nøgleindhold

1. Validere egen forudgående læring og livslang udviklet kompetenceprofil og formulere dens relevans for at arbejde som kulturfrivillig.
2. Viden om kunstens og kulturens potentiale med hensyn til at hjælpe med at genoplive landsbyer og fjerntliggende områder.
3. Kendskab til betydningen af den kulturelle og historiske baggrund for det lokale område og indflydelsen fra de lokale kultur- og kunstforeninger.
4. Samarbejdsfærdigheder med hensyn til at engagere lokale interessenter, især samarbejde med lokal kultur- og uddannelsesinstitutioner.
5. Ledelseskompetencer med hensyn til at koordinere tværkulturelle aktiviteter med en merværdi for medborgerlig deltagelse og fællesskab.
6. Kommunikations- og markedsføringsevner med hensyn til at nå forskellige målgrupper og bruge forskellige spredningskanaler i lokalsamfundet
7. Finansielle færdigheder med hensyn til at forvalte kulturprojekter, herunder effektiv fundraising.
8. Kompetencer med hensyn til at overføre læringen til egne fremtidige opgaver som kulturfrivillig.
9. Vurder egen kompetenceudvikling og transformationen af læringen samt udfylde evalueringsspørgeskema på kurset

9. Undervisningsmetoder

Undervisningen vil være baseret på deltagelses- og aktivitetsbaserede metoder, integrering af teori og fælles erfaring samt transformationen af læring til de specifikke opgaver i den specifikke organisation. Det vil omfatte en blanding af

- Kortfattede forelæsninger, plenarmøder, gruppearbejde og workshops om case studs, par arbejde og peer-to-peer vurderinger.
- Individuelt hjemmearbejde med præsentation af egne erfaringer med specifikke emner, evalueringer af eget læringsudbytte og refleksioner om overførbareheden af læringen til egne fremtidige opgaver som kulturfrivillige.
- Valideringsprocedurer er indlejret i kursusets indhold, så de studerende skal ved afslutningen af kurset validere deres egen kompetenceudvikling såvel som overførbareheden af de lærde.

10. Kursusmaterialer

Kursuslederens uddelinger samt web-baserede materialer (leveres af undervisere).

11. Læringsmiljø

Kursuslokalet og ikt-faciliteter skal opfylde behovene hos op til 24 voksne elever, herunder:

- Mindst ét plenum og fire grupperum
- Som alle er teknisk veludstyret med hvide brædder, flipover, computere til præsentationer, projektorer, cd-afspillere, wifi adgang osv.)
- Et ekstra område til kaffepauser og frokostbuffet

12. Forberedelse, vurdering og opfølgning

Deltagerne vil blive inviteret til at udarbejde korte præsentationer af deres egne erfaringer med specifikke emner og vil få hjælp til at vurdere deres eget læringsudbytte og at reflektere og planlægge transformationen af læring til egne fremtidige opgaver som kulturfrivillige.

Deltagerne udarbejder et evalueringsspørgeskema i slutningen af kurset om de forventede forventninger, kursets indstilling, kursusets kursus, indholdet overført osv.

Efter kurset modtager deltagerne præsentationer og andre kursusmaterialer.

13. Kursuscertifikat

Kursusdeltagere får udstedt et kursuscertifikat, hvis deltagerne har deltaget i mindst 75 % af kurset, og de giver en kort skriftlig peer bedømmelse, hvor de studerende giver feedback på hinandens læring ved at udfylde et forudgående vurderingsskema.

Hvis deltagerne ikke klarer at aflevere en skriftlig peer bedømmelse, men deltager i mindst 75 % af kurset, vil der blive udstedt et deltagerscertifikat (meddelelse om deltagelse).

14. Kompetenceprofil for trænerne

De involverede talere og undervisere vil repræsentere den nyeste teknologi med hensyn til viden eller erfaringer inden for emnet, men de behøver ikke at have særlige formelle kvalifikationer som fx universitetsgrader eller lignende.

Oversigt over den integrerede kursusplan:

No	Indhold	Læringsmetoder	Point	
1	Validere egen livslang læring udviklet kompetenceprofil og formulere dets relevans for at arbejde som kulturfrivillig.	Hjemmearbejde før at udfylde skabelon til selvvurdering Plenarforsamling Gruppearbejde med peer tilgang	0,5 0,5 1,0	2,0
2	Viden om kunstens og kulturens potentiale med henblik på at hjælpe med at genoplive landsbyer og genopbygge områder	Foredrag Parvist arbejde, udveksling af erfaringer	1 1	2,0
3	Kendskab til betydningen af kulturelle og historiske baggrund og områdets høje historiske kontinuitet	Kendskab til betydningen af kulinariske og historiske baggrunde og områdets historiske kontinuitet	1 1,5	2,5
4	Kompetencer til at engagere lokale interessenter, især samarbejde med lokale kultur- og uddannelsesinstitutioner	Korte Præsentationer 1 til 2 gruppearbejder med udveksling af erfaringer. Plenarmøder	1 1,5 0,5	3
5	Ledelseskompetencer til at koordinere tværkulturelle aktiviteter med en merværdi af medborgerlig deltagelse og fællesskab	Præsentation af god praksis med hensyn til de ekstra værdier Tematiske workshops	1 1,5	2,5
6	Kommunikations- og markedsføringsevner med henblik på at nå forskellige målgrupper og bruge en række forskellige formidlingskanaler i lokalsamfundet.	Præsentation af god praksis. Tematiske workshops	1 1,5	2,5
7	Finansielle færdigheder med henblik på at styre kulturprojekter, herunder effektiv fundraising.	Foredrag om fundraising på området. Workshops om, hvordan man finansierer, og hvordan man administrerer finansielle projekter	1 1,5	2,5
8	Planlæg hvordan man overfører læringen til egne fremtidige opgaver som kulturfrivillige.	Plenarforsamling Gruppearbejde	0,5 1	1,5
9	Vurdere egen kompetenceudvikling samt transformationen af læringen. Evaluer kurset	Peer-to-peer vurderinger Individuel kursusevaluering	1 0,5	1,5
Total				20

4. Overfør læringen

4.1 Baggrund og behov

"Transformering" er et nyt pædagogisk nøgleord³. Transformering handler om at kunne udnytte og overføre det, du har lært i en sammenhæng (på et kursus) til en anden kontekst (organisationens daglige arbejde).

Overførsel kræver en holistisk præ-, under- og post-tilgang til læring, hvor det ikke kun er den konkrete uddannelsessituation, der prioriteres, men også den fremtidige situation samt den kontekst, hvor læring skal anvendes.

Vi skal være mere nysgerrige med hensyn til deltagerne udfordringer, motivationer og hensigter. Vi bør være meget mere interesseret i situationen og den sammenhæng, hvori de kan anvende læringen⁴

Hvad deltagerne lærer, bør gavne dem, deres organisation og ikke mindst slutbrugerne. Når du planlægger et kursus, skal det være dit mål, at deltagerne vil kunne komme hjem og bruge det, de har lært med det samme.

4.2 Læringsmål

Både de deltagende organisationer, lærerne og kursuslederne skal fra starten, når de overvejer den målrettede kompetenceudvikling af deltagerne, fokusere på, hvordan læringen kan overføres og transformeres til specifikke opgaver i den specifikke organisation. Bent Gringer opfordrer til, at transformationstanken er fokuspunktet, når læring og kompetenceudvikling skal planlægges frem for blot at se indholdet af kurset mv.

Fra forskningen ved vi, at det er afgørende, at eleverne kommer i gang med at bruge deres nye viden så hurtigt som muligt. Derfor anbefaler vi, at deltagerne har talt med deres leder og kolleger før kurset om, hvad de skal gøre under kurset.

4.3 Fokus på transformation - før og efter kurset

Før kurset starter / under kursusregistreringen skal deltagerne argumentere for, hvorfor kurset er vigtigt for dem, og hvordan de mener, at det kan medføre ny viden og færdigheder, som de kan anvende i deres fremtidige arbejde som kulturfrivillige eller kulturforvaltere. I slutningen af kurset skal du vurdere dit eget læringsudbytte og reflektere over transformationen af læringen til dine fremtidige opgaver som kulturfrivillig. Det er også vigtigt at være enige om, hvordan man træner og tester den nye viden i det frivillige arbejde bagefter. Det giver de bedste forudsætninger for at skabe en effektiv og nyttig læring.

³ Se fx

"The Agency for Competence Development in the State Sector" in Denmark: www.kompetenceudvikling.dk/english or the Danish Institute for Voluntary Effort (DIVE): <http://frivillighed.dk/danish-institute-for-voluntary-effort>

⁴ Bent Gringer, underviser på CFSA's kurser for motivation og transformation.

Anneks: Præsentationer af de fire pilot kurser

I. Det danske pilotkursus

1. Titel og sted for pilotkurset

Kursets titel var: Sydfalster - Samskabelse – Synliggørelse

Kurset fandt sted 19. - 20. januar 2018 på Gedser Idræts- & Medborgerhus

2. Mål

Formålet var at styrke de kulturfrivilliges kompetencer i tyndt befolkede områder for at fremme kunst og kulturmuligheder i lokalsamfundene med henblik på, at de kunne få en merværdi for borgernes deltagelse, fællesskab og lokal identitet.

3. Omfang

Kurset omfattede 16 akademiske timer (45 min.) Inklusiv:

- 2 timer: Selvstændigt hjemmearbejde
- 12 timer: Kursus
- 2 timer: Tranfer af det lærte samt opfølgning.

4. Målgrupper

Pilotkurset blev tilbudt forskellige former for kulturarbejdere og frivillige i Falster Kommunes lokalsamfund, især de frivillige involveret i kulturprojekter med fokus på kulturarven af vandrelaterede genstande i området.

Der deltog i alt 22 kursister og 5 undervisere

5. Pædagogiske metoder

Undervisningen var baseret på deltagelses- og aktivitetsbaserede metoder, integrering af teori og fælles erfaring samt anvendelse læringen til de specifikke opgaver i den specifikke organisation.

Møderne indeholdt en blanding af kortfattede foredrag, plenarmøder, gruppearbejde og workshops om case-studier og peer-to-peer vurderinger.

6. Indhold (centrale spørgsmål)

- Det første nøglespørgsmål var at styrke forståelsen af værdien af kulturaktiviteter i lokalsamfundene, så de lokale interessenter kan være mere opmærksomme på betydningen af deres kulturfrivilliges aktiviteter.
- Det andet centrale spørgsmål var at fokusere på betydningen af øget kendskab til lokalhistorien for at fremme den lokale identitet og fællesskabet.
- Det tredje centrale spørgsmål var at fremme specifikke færdigheder med hensyn til at planlægge tværkulturelle arrangementer og samt søge om midler til projektet.

7. Undervisernes, oplægsholdernes og moderatorernes profil

De to første talere havde stor erfaring med at organisere kulturelle arrangementer og udvikle kulturprojekter på dette område set fra civilsamfundets perspektiv.

- Den tredje taler havde erfaring med at organisere kulturelle arrangementer og udvikle kulturprojekter set ud fra de lokale kulturafdelinger.
- Den fjerde taler havde akademisk ekspertise i lokalhistorie og fortællingsmetoder.
- Den femte taler havde ekspertise inden for projektdesign og fundraising.

8. Deltagernes evaluerende nøglebudskaber

Deltagerne mente ifølge tilbagemeldingerne, at dette pilotkursus havde været frugtbart og godt tilrettelagt med de to dage oplæg og gruppearbejde. Nogle deltagere tilføjede også, at dette kursus kunne arrangeres årligt.

9. Anbefalinger til planlægning af fremtidige kurser

På den ene side kan et kursus af længere varighed end et 2-dages kursus formidle mere stof og dermed give et bedre udfald. Men de fleste frivillige er meget travle mennesker og de har ikke tid til længere kurser - så vi skal fokusere på korte komprimerede kurser for at nå den nødvendige gruppe af deltagere.

Blanding af kulturelt frivillige med ansatte kulturansatte var god og nødvendig i et lille samfund, da man derved de deltagere, der er nødvendige for at få nyttige diskussioner og gruppearbejder.

Alt i alt er det vigtigt at planlægge sådanne kurser med målgruppens behov og ikke mindst deres travle tidsplan og tilpasse programmet til behov i de givne lokale fællesskaber for at blive mest brugbare i praksis.

II. Det finske pilotkursus

1. Rammen for pilotkurset

Kursets titel var: *Foreningsfestivalen*

Begivenhederne fandt sted i kursisternes egne lokalsamfund, fx i deres foreningshuse.

Der var alt 15 arrangementer på 12 steder.

2. Mål

Pilotkurset fokuserede på kulturfrivilliges bæredygtige projektarbejde i tyndt befolkede områder. Hovedmål var: Netværk, projektledelse, marketing.

3. Omfang

15 timer: Selvstændigt arbejde inden kursusafsnittet

6 timer: Kursus den 2. september 2017

9 timer: Praktisk gennemførelse af læringen ved at arrangere events i egne samfund.

4. Målgrupper

Praktikanterne var kulturfrivillige, medlemmer af ngo'er, både mænd og kvinder i alderen 30-50 år, der er aktive i den svensksprogede dele af Finland.

5. Pædagogiske metoder

Pilotkurset blev organiseret som 3 selvstændige forelæsninger med plads til åben diskussion om hvert område.

6. Indhold

Kurset var opdelt i tre dele: Projektledelse, læring vedr. nye måder at samarbejde på mellem ngo'er i tyndt befolkede områder (netværk) og endelig som implementering af læringen, organiserede deltagerne begivenheder baseret på deres projektplaner.

Under kurserne har deltagerne fået bedre værktøjer til at fungere som kulturfrivillige i land-distrikterne, såsom:

- at arbejde målrettet og bæredygtigt med deres projekter
- at finde nye tilgange til udviklingen af projekterne
- at lære at finde nye former for samarbejde og
- at lære nye måder at skabe netværk på i deres eget samfund

I slutningen af kurset havde den succesfulde deltager opnået flg.:

- Erhvervet viden om, hvordan man effektivt kan styre et kulturelt projekt (herunder at lave projektplan og budget) i tyndt befolkede områder og have testet færdighederne i praksis.
- Fået et indblik i, hvordan man bygger netværk og finder nye former for samarbejde i de tyndt befolkede områder.

7. Lærere, talere og workshop ledere

Anna-Emelie Lindberg (FSU medarbejder og projektleder for Föreningsfestivalen)

Johanna Stenback (Kultur producent og konsulent. Producent for Moomin Characters)

Irene Hagman (Assistant manager ved Inspiration Company)

8. Participants' evaluative key messages

Deltagerne mente, at dette pilotkursus havde været frugtbart og godt komprimeret til en dag med forelæsninger og opgaver før og efter. Nogle deltagere tilføjede også, at dette kursus med stort udbytte kunne arrangeres 2 gange om året på permanent basis.

9. anbefalinger (til planlægning af fremtidige kurser)

FSU som kursusarrangør kan nævne, at nogle emner krævede mere tid. Foredragene var ret komprimerede, hvilket deltagerne dog syntes at sætte pris på, og dermed kun fik et udbytte på et ret begrænset niveau. Derudover ville der have været behov for et opfølgingsmøde efter kurserne.

III. Det estiske pilotkursus

1. Rammen for pilotkurset

Kursets titel var: *Den grundlæggende viden om projektinitiering, design og ledelse*

Kurset blev afholdt i Tartu, i Syd-estland og organiseret af Tartu Folk High School (Tartu er den største by i Syd-Estland med ca. 100 000 indbyggere og er en kulturel uddannelsesmæssig kapital for folk i Syd Estland).

2. Mål

Formålet med kurset var at give praktisk viden om struktur, budget og formalisering af et projekt. I løbet af kurset blev der præsenteret en oversigt over forskellige finansieringsmuligheder. Kurset gav praktisk viden om projektledelse - fra planlægning til vellykket gennemførelse.

3. Omfang

Kurset blev afholdt i begyndelsen af oktober 2017 to på hinanden følgende undervisningsdage. I alt 16 timer.

4. Målgrupper

Pilotkurset blev tilbudt forskellige kulturarbejdere og frivillige i samfundet og i kulturorganisationerne i landdistrikterne og lokale samfundsudviklere.

Der var 14 deltagere.

5. Pædagogiske metoder

Undervisningsformerne var: Aktiv forelæsning, gruppearbejde, casestudie, individuelt arbejde. Deltagerne skulle planlægge deres eget projekt og præsentere udkastet.

I løbet af kurset blev der givet oversigt over forskellige finansieringsmuligheder. Kurset gav praktiske kendskab til projektledelse - fra planlægning til vellykket implementering.

Eleverne var involveret i forskellige undervisningsmetoder: Gruppearbejde og aktive foredrag. Ved begyndelsen blev deltagerne spurgt om deres særlige interesse og behov.

6. Indhold (centrale spørgsmål)

Læseplanen for kulturfrivillige omfatter:

- Projektets art og projektledelse
- Projektets finansieringsmuligheder i Estland og i EU
- At starte projektet, definere problemet
- Faser af projektet: Planlægning og formalisering af ansøgningen, beslutning om gennemførelse, gennemførelse, gennemførelse og opfølgning
- Risikovurdering
- Planlægning af aktiviteter og ressourcer i projekterne
- Identifikation af prioriteter
- Fordeling af delprojekter
- Budgetlægning
- Gennemførelse af projektet: Organiseringsaktiviteter og kontrol, overholdelse af budgetmæssige gennemførelsesændringer
- Resultatanalyse af projektet
- Bæredygtighed.

7. Undervisernes, oplægsholdernes og moderatorernes profil

Underviseren – som var en uddannet, kvalificeret projektleder - havde stor erfaring med at organisere kulturelle arrangementer og udvikle forskellige projekter på dette område. Han har undervist i projektledelse mere end 20 år - også udlandet. Han har en MA i kulturledelse.

8. Deltagernes evaluerende nøglebudskaber

Deltagerne blev bedt om at evaluere deres læring i dette kursus. Et par punkter, der blev nævnt, var:

- Nyttige og praktiske eksempler illustrerede og forklarede teorien.
- Trænerens praktiske eksempler var meget gode. Det er godt, at han forklarede, hvordan evalueringen foregår i udvalgene.
- Læreren er kompetent, kender emnet.
- Jeg kunne godt lide hele organisationen og materialerne, og underviserne var meget erfarne. Jeg fik mere end forventet fra dette kursus.
- Underviseren var en god formidler og en god foredragsholder. Det var et velorganiseret kursus.
- Jeg kunne godt lide lærerens omfattende erfaring og professionalisme og atmosfæren i Tartu Folk High School.

9. Anbefalinger (til planlægning af fremtidige kurser)

At organisere længere træning og involvere flere undervisere ville være mere interessant for deltagerne. For at få et dybere overblik, bør det være et længere kursus.

2-dages træning var for kort til vurdering af deltagernes hjemmearbejde - måske skulle det ikke være på 2 sammenhængende dage.

IV. Det islandske pilotkursus

1. Pilot kursus på Island

Kursets titel: *Projektledelse for kulturelle frivillige med fokus på udfordringer i landdistrikterne.*

Kurset blev afholdt i Þórshöfn, som er en fiskerby på NE-kysten af Island med 550 indbyggede inklusive nærliggende område. I små samfund som dette er der ofte frivillige, der er ansvarlige for alle slags kulturelle og sociale aktiviteter.

2. Mål

Hovedformålet med kurset var at appellere til kursisternes nøglekompetencer og tilføje nye færdigheder med henblik på at organisere kunst og kulturaktiviteter i lokalsamfundene, der ville betyde noget for den demokratisk deltagelse, fællesskabsfølelsen og den lokale identitet. Ved at tilføre nye færdigheder og bedre forståelse af værdien af det kulturelle arbejde i samfundet, vil lokalsamfundene være stærkere og mere opmærksomme på betydningen af de kulturelle frivilliges arbejde. Der vil også være fokus på kulturel ledelse og finansiel ramme omkring kulturelle begivenheder i landdistrikterne.

3. Omfang

Kurset blev afholdt primo november 2017, to eftermiddag undervisning dage, 8 timer alt i alt.

4. Målgrupper

Pilotkurset blev tilbudt forskellige kulturelle frivillige i samfundet: Et frivilligt redningshold, kvindeforeninger og fællesskabsfestkomiteer af forskellig art.

5. Pædagogiske metoder

Der skal på kurset undervises på en måde, som alle mulige kulturelle frivillige kan se sig selv som en nyttig deltager og få noget at få ud af det. Kurset var en blanding af korte forelæsninger, workshops, arbejde to og to samt individuel undervisning.

6. Indhold (centrale spørgsmål)

Læreplanen for kulturfrivillige omfatter:

- Projektledelse til brug i kulturarbejde, organisering og planlægning.
- Nøgleelementer i iværksættertænkning - med fokus på mindre samfund
- Indsigt i udvikling af landdistrikterne, og hvordan det påvirker sociale rammer i mindre samfund, med hensyn til, hvordan det kan påvirke det kulturelle arbejde.
- Køn og blandede kulturgrupper: Hvordan man står over for kulturforskelle mellem mindre grupper inden for samfundet, dvs. forskellige etniske grupper, religion.
- Finansiell forståelse - færdigheder i at forstå grundlæggende økonomiske faktorer vedrørende arrangementsplanlægning og andet kulturelt arbejde.
- Kulturelle værdier i små samfund - hvor meget afhænger dette af frivillige, og hvordan kan det gøres lettere for folk at deltage
- Indsigtskendskab og fælles erfaringer fra andre lokale interessenter, der kan understøtte og / eller være en del af tværkulturaktiviteterne i lokalsamfundene.
- Udvidet kommunikationsevne og brug af en række forskellige kanaler i lokalområdet

7. Læreres, oplægsholdernes og gruppeledernes profil

Læreren havde stor erfaring med at organisere kulturelle arrangementer, samt at være uddannet kvalificeret projektleder. Hun havde også viden og erfaring med at planlægge og arbejde i kultur i landdistrikterne på Island. Workshoplederen har erfaring som kulturfrivillig samt ekstensiv viden i arbejdet med udfordringer i landdistrikterne.

8. Deltagernes evaluerende nøglebudskaber

Deltagerne blev bedt om at evaluere, hvad de havde fået ud af det korte kursus. Et par punkter, der blev nævnt:

- Med bedre tilrettelæggelse er det ikke så sandsynligt at "udbrænde" om nogle få år ved altid påtage sig for meget og ikke opdele projekterne.
- Bedre planlægningsfærdigheder og hvordan man opdeler ansvar i et projekt, mens man stadig har hovedsyn over hele opgaven.
- Bedre forståelse af, hvordan man planlægger begivenheder i landdistrikterne
- Bedre forståelse for, hvordan man laver et budget, der kan holde.
- Hvor vigtigt det er i landdistrikterne.
- Hvornår og hvordan man skal træffe beslutning herom - Island er meget afhængig af vejr, transport i landdistrikter og andre faktorer.
- Risikovurdering - hvad er risikofaktorer i landdistrikterne, og hvad kan det forventes at være, og kan risikoen minimeres, dvs.
- Målgruppe er vigtig i begyndelsen, vi har brug for at vide, hvem begivenheden er for og hvordan man når målgruppen.
- I starten er det virkelig vigtigt at være fokuseret: Hvem vil vi komme? Hvorfor laver vi det? Hvornår sker det? Hvad skal vi gøre? Hvordan skal vi gøre det? Med hvilke penge?

9. anbefalinger (til planlægning af fremtidige kurser)

Deltagelsen af forskellige typer kulturelt frivillige var god og nødvendig i et lille samfund for at få nok deltagere og nyttige diskussioner og gruppearbejde. Deltagerne var også helt sikre på, at dette ville være nyttigt i det daglige liv, da de fleste er meget optaget af familier, arbejde og forskellige former for socialt og frivilligt arbejde. Det er vigtigt at planlægge kurset i forhold til målgruppens behov og deres travle tidsplan, og tilpasse det til de særlige lokale samfunds behov, så det vil være mest nyttigt i praksis.

NORDPLUS
Adult

Curricula Kompendium. Kulturfrivillige i tyndt befolkede områder

Dette kompendium er udviklet inden for rammerne af Spark Nordplus Voksen udviklingsprojektet i august 2016 – juli 2018 med titlen SPARK - Kulturfrivillige i tyndt befolkede områder.

Det er projekt ideen at støtte kulturfrivillige i at fremme tværkulturelle aktiviteter i landområder med en merværdi for civil deltagelse, lokale fællesskaber og lokal identitet.

Projektet er blevet støttet af Nordisk Ministerråds Nordplus Voksen program.

Interfolks forlag

